

مقدمه‌ای بر مسائل سیاسی و اجتماعی

دیوان نسیم شمال

تالیف:

محبوبه موسوی اصل

www.kotab.ir

انتشارات موجک

سرشناسه : موسوی اصل، محبوبه، ۱۳۵۱-

عنوان قراردادی : دیوان نسیم شمال. شرح

عنوان و نام پدیدآور : مقدمه‌ای بر مسایل سیاسی و اجتماعی دیوان نسیم شمال / تالیف محبوبه موسوی اصل.

مشخصات نشر : تهران: انتشارات موجهک، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری : ۸۰ ص.

شابک : ۳-۱۹۳-۹۹۴-۶۰۰-۹۷۸. ۳۹۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی : فیفا

یادداشت : کتاب حاضر شرحی بر کتاب «دیوان» تالیف محسن اشرف‌الدین حسینی است.

موضوع : اشرف‌الدین حسینی، محسن، ۱۲۴۹ - ۱۳۱۳. دیوان نسیم شمال -- نقد و تفسیر

موضوع : شعر فارسی -- قرن ۲۰ -- تاریخ و نقد

موضوع : Persian poetry -- 20th century -- History and criticism

شناسه افزوده : اشرف‌الدین حسینی، محسن، ۱۲۴۹ - ۱۳۱۳. دیوان نسیم شمال. شرح

رده بندی کنگره : PIR۷۶۰۲

رده بندی دیویی : ۱/۶۲۰۹ فا ۸

شماره کتابشناسی ملی : ۷۳۱۸۹۵۲

انتشارات موجهک

تلگرام : ۰۹۰۱۷۶۷۲۵۰۲ کانال: telegram.me/mojak1

تلفن مرکز پخش : ۰۲۶۳۲۷۰۵۳۱۸ - ۰۲۶۳۲۷۲۱۸۱۹ - ۰۲۱۶۶۱۲۷۵۹۳ - ۰۱۶۶۴۲۹۷۳۳

ایمیل : mojakpublication@yahoo.com

سایت: www.mojak.ir

عنوان : مقدمه‌ای بر مسائل سیاسی و اجتماعی دیوان نسیم شمال

تالیف : محبوبه موسوی اصل

طراح جلد : سیده زهرا روشنایی

مشخصات ظاهری : ۸۰ صفحه، قطع وزیری

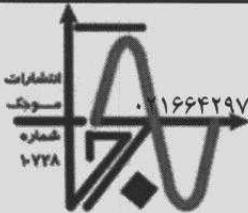
چاپ اول : بهار ۱۴۰۰، تیراژ : ۵۰۰ جلد

قیمت : ۳۹۰۰۰۰ ریال، شابک : ۳-۱۹۳-۹۹۴-۶۰۰-۹۷۸

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر برای انتشارات موجهک محفوظ است. هیچ شخص حقیقی و حقوقی حق

چاپ و تکثیر این اثر را به هر شکل و صورت اعم از فتوکپی، چاپ کتاب و ... را ندارد. متخلفین به موجب

بند ۵ ماده قانون حمایت از ناشرین تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱	پیش‌گفتار.....
۳	فصل اول: کلیات.....
۳	۱-۱ مقدمه.....
۵	۲-۱ تشریح موضوع کتاب.....
۵	۳-۱ تاریخچه‌ی علمی موضوع.....
۷	۴-۱ اهداف.....
۷	۵-۱ سوالات.....
۸	۶-۱ روش اجرا.....
۹	فصل دوم: زندگی، آثار و اشعار نسیم شمال.....
۹	۱-۲ نام و نسب و تحصیلات.....
۱۱	۲-۲ آثار و تألیفات سید اشرف.....
۱۱	۳-۲ شیوه‌ی شاعری او.....
۱۳	۴-۲ سید اشرف الدین و انتشار روزنامه‌ی «نسیم شمال».....
۱۷	فصل سوم: تنوع مضامین در اشعار نسیم شمال.....
۱۸	۱-۳ مضامین اجتماعی.....

- ۱۸..... ۱-۱-۳ ظلم ستیزی
- ۱۸..... ۲-۱-۳ مذمت نفاق
- ۱۹..... ۳-۱-۳ شکایت از بی تفاوتی به وضع معیشتی و نابسامانی های جامعه
- ۲۰..... ۲-۳ مضامین اقتصادی
- ۲۰..... ۱-۲-۳ گله و شکایت از گرانی کالا و اوضاع بازار
- ۲۱..... ۲-۲-۳ تفاوت جایگاه اقتصادی فقیر و غنی و توصیف درد فقر
- ۲۵..... ۳-۳ مضامین سیاسی
- ۲۶..... ۱-۳-۳ نارضایتی از اوضاع جامعه
- ۲۷..... ۲-۳-۳ نارضایتی از اوضاع مجلس و مشروطه
- ۲۹..... ۳-۳-۳ کوتاه شدن دست دزدان از مملکت و امید به آباد شدن کشور
- ۲۹..... ۴-۳-۳ مخالفت با دخالت بیگانگان در امور داخلی ایران
- ۳۰..... ۴-۳ مضامین اخلاقی
- ۳۱..... ۱-۴-۳ درد و اندوه از بی رونقی علم و علمای و مدرسه
- ۳۱..... ۲-۴-۳ ناپایداری دنیا و اندیشه ی مرگ
- ۳۲..... ۳-۴-۳ توصیه به نیکوکاری و خدمت به خلق
- ۳۳..... ۴-۴-۳ شکایت از بی انصافی و بی عدالتی
- ۳۴..... ۵-۴-۳ انجام واجبات و عبادات
- ۳۷..... ۵-۳ مضامین فرهنگی
- ۳۷..... ۱-۵-۳ وطن دوستی
- ۴۰..... ۲-۵-۳ ضرورت علم آموزی و ادب ورزی
- ۴۱..... ۳-۵-۳ باستان گرایی و تفاخر به پیشینه ی تاریخی
- ۴۳..... ۴-۵-۳ حمایت از حقوق زنان

۴۵..... فصل چهارم: ور خیال در شعر نسیم شمال

۴۶..... ۱-۴ سبک شاعری

- ۴۶ تشبیه ۲-۴
- ۴۷ تشبیه در اشعار نسیم ۳-۴
- ۴۷ ساختار معنوی تشبیهات نسیم ۴-۴
- ۴۷ ۱-۴-۴ مشبه و مشبه به هر دو حسی
- ۴۸ ۲-۴-۴ مشبه عقلی، مشبه به حسی
- ۴۸ ۳-۴-۴ مشبه حسی، مشبه به عقلی
- ۴۹ ۴-۴-۴ مشبه و مشبه به هر دو عقلی
- ۵۰ ۵-۴ ساختار بیرونی تشبیهات نسیم شمال
- ۵۰ ۱-۵-۴ تشبیه تسویه
- ۵۱ ۲-۵-۴ تشبیه جمع
- ۵۱ ۳-۵-۴ اضافه ی تشبیه‌ای
- ۵۳ ۴-۵-۴ تشبیه مؤکد
- ۵۳ ۵-۵-۴ تشبیه مرسل
- ۵۴ ۶-۵-۴ تشبیه مجمل
- ۵۵ ۷-۵-۴ تشبیه مفصل
- ۵۶ ۸-۵-۴ تشبیه مضمّر
- ۵۶ ۹-۵-۴ تشبیه تفضیل
- ۵۷ ۶-۴ استعاره
- ۵۸ ۱-۶-۴ استعاره ی مصرحه ی مجرده
- ۵۸ ۲-۶-۴ استعاره ی مصرحه ی مطلقه
- ۵۹ ۳-۶-۴ استعاره ی مکنیه یا بالکنایه
- ۵۹ ۴-۶-۴ اضافه ی استعاری
- ۶۰ ۷-۴ مجاز
- ۶۰ ۱-۷-۴ علاقه‌ی آلیت
- ۶۱ ۲-۷-۴ کنایه

پیش‌گفتار

سید اشرف‌الدین گیلانی (نسیم شمال)، (۱۳۵۲ - ۱۴۲۸۹ ه. ق) از شاعران معاصر است. سروده‌های وی حاوی اطلاعات گرانبهایی درباره‌ی دوران مشروطیت و حوادث عصر خویش است. وی با بیان و سرودن اشعار اعتراضی، متناسب با اوضاع و احوال جامعه در قالب طنز، سعی در برطرف نمودن مشکلات داشته است. عمده‌ی محورهای فکری شاعر، مسائل سیاسی دوران مشروطه و پس از آن موضوعات اجتماعی و فرهنگی از جمله فقر و بدبختی و نادانی و بی‌سوادی مردم است و بیشترین جلوه را در اشعارش دارد. کتاب حاضر، به بازتاب هنرمندانه‌ی مسائل سیاسی و اجتماعی در دیوان نسیم شمال می‌پردازد. اشعار نسیم اشعار غنای موسیقایی چشمگیری برخوردار نیست. آرایه‌ی جناس، تشبیه و تضاد، بسامد بیشتری در شعر او دارند و در میان آرایه‌های ادبی تشبیه بسامد بیشتری دارد. قالب‌های شعری او، مسمط، قصیده، غزل، مثنوی، مستزاد، ترجیع‌بند و ترکیب‌بند است. او از میان اینها، از قالب مسمط و به خصوص مسمط ترجیعی بیشترین استفاده را نموده است. شیوه سازماندهی کتاب حاضر به صورت زیر می‌باشد.

فصل اول: کلیات

فصل دوم: زندگی، آثار و اشعار نسیم شمال

فصل سوم: تنوع مضامین در اشعار نسیم شمال

فصل چهارم: صور خیال در شعر نسیم شمال

فصل پنجم: بدیع

فصل ششم: نتیجه‌گیری

در پایان، بر خود لازم می‌دانم از همه عزیزانی که در مراحل گوناگون آماده‌سازی این کتاب من را یاری نموده‌اند، صمیمانه تقدیر و تشکر نمایم.

محبوبه موسوی اصل، بهار ۱۴۰۰